

Četrtek, 26. oktober 2017

P8_TA(2017)0414

Izvajanje direktive o okoljski odgovornosti

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 26. oktobra 2017 o uporabi Direktive 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode (v nadaljevanju: direktiva o okoljski odgovornosti) (2016/2251(INI))

(2018/C 346/24)

Evropski parlament,

- Direktive 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode ⁽¹⁾ (v nadaljevanju: direktiva o okoljski odgovornosti),
- ob upoštevanju poročila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu na podlagi člena 18(2) Direktive 2004/35/ES o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode (COM(2016)0204),
- ob upoštevanju členov 4 in 191 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju člena 37 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju Direktive 2001/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. marca 2001 o namernem sproščanju gensko spremenjenih organizmov v okolje in razveljavitvi Direktive Sveta 90/220/EGS ⁽²⁾,
- ob upoštevanju spremembe direktive o okoljski odgovornosti z Direktivo 2006/21/ES o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih ekstraktivnih dejavnosti ⁽³⁾, Direktive 2009/31/ES o geološkem shranjevanju ogljikovega dioksida ⁽⁴⁾ in Direktive 2013/30/EU o varnosti naftnih in plinskih dejavnosti na morju ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije o oceni direktive o okoljski odgovornosti v okviru REFIT (SWD (2016)0121), ki spremlja poročilo Komisije (COM(2016)0204),
- ob upoštevanju kratkega poročila parlamentarne raziskovalne službe z dne 6. junija 2016 o izvajanju direktive o okoljski odgovornosti: pregled postopka ocenjevanja, ki ga je opravila Komisija (*The implementation of the Environmental Liability Directive: a survey of the assessment process carried out by the Commission*) ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju člena 52 Poslovnika, člena 1(1)(e) in Priloge 3 sklepa konference predsednikov z dne 12. decembra 2002 o postopku odobritve samoiniciativnih poročil,
- ob upoštevanju poročila Odbora za pravne zadeve in mnenja Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane (A8-0297/2017),

⁽¹⁾ UL L 143, 30.4.2004, str. 56.

⁽²⁾ UL L 106, 17.4.2001, str. 1.

⁽³⁾ UL L 102, 11.4.2006, str. 15.

⁽⁴⁾ UL L 140, 5.6.2009, str. 114.

⁽⁵⁾ UL L 178, 28.6.2013, str. 66.

⁽⁶⁾ PE 556.943.

Četrtek, 26. oktober 2017

- A. ker mora okoljska politika Unije, v skladu s členom 191(1) PDEU, prispevati k uresničevanju ciljev, kot so varovanje zdravja njenih državljanov, varovanje in izboljšanje kakovosti okolja, spodbujanje preudarne in racionalne uporabe naravnih virov ter spodbujanje ukrepov na mednarodni ravni za reševanje globalnih ali regionalnih okoljskih težav;
- B. ker je v členu 191(2) PDEU določeno, da si mora okoljska politika Unije prizadevati za visoko stopnjo varstva ter da temelji na načelu previdnosti in na načelih, da je treba delovati preventivno, da je treba okoljsko škodo prednostno odpravljati pri viru in da mora obremenitev plačati povzročitelj;
- C. ker člena 11 PDEU določa, da je treba zahteve varstva okolja vključevati v opredelitve in izvajanje politik in dejavnosti Unije, zlasti zaradi spodbujanja trajnostnega razvoja;
- D. ker v skladu s členom 192 PDEU Evropski parlament in Svet odločita, katere ukrepe naj Unija sprejme za doseganje ciljev, ki jih je treba sprejeti za uresničitev splošnih ciljev okoljske zakonodaje EU ⁽¹⁾;
- E. ker Listina o temeljnih pravicah določa, da je treba v politike Unije vključiti visoko raven varstva okolja in izboljšanje njegove kakovosti in ju zagotavljati skladno z načeli trajnostnega razvoja;
- F. ker bi lahko z usklajeno okoljsko strategijo za celotno Unijo lahko spodbujali sodelovanje in zagotavljali medsebojno skladnost politik Unije;
- G. ker sedanje področje uporabe direktive o okoljski odgovornosti zadeva le okoljsko škodo, ki jo izvajalci povzročajo biotski raznovrstnosti (varovane vrste in zaščiteni naravni habitati), vodi in tlem;
- H. ker je za kritje odgovornosti za okoljsko škodo spontano zrasel trg s finančnimi jamstvi, ki pa utegne biti premalo za kritje specifičnih primerov, kot so MSP ali posebne vrste dejavnosti (priobalne ploščadi, jedrski objekti itd.);
- I. ker je neenakomerno izvajanje direktive o okoljski odgovornosti med drugim predvsem posledica težav pri ugotavljanju, če škoda na naravnemu viru presega predpisani prag, ter dejstva, da številne države članice nimajo postopkov za preučevanje pripomb ali kritik okoljskih nevladnih organizacij ter drugih teles deležnikov;
- J. ker so v več državah članicah številni deležniki (okoljske nevladne organizacije, zavarovalnice, izvajalci in predvsem zadevni organi) slabo seznanjeni – v nekaterih primerih pa sploh niso – s podrobnostmi direktive o okoljski odgovornosti, kar je nenazadnje posledica dejstva, da niso na voljo dokumenti z navodili, ki bi pomagala pri prenosu zakonodaje;
- K. ker je več držav članic doseglo napredek pri dejanski uresnitvi glavnih ciljev – preprečevanju in sanaciji okoljske škode; ker pa je v nekaj državah članicah izvajanje direktive o okoljski odgovornosti še vedno neustrezno;
- L. ker nova znanstvena dognanja kažejo, da lahko onesnaževanje iz industrijskih dejavnosti na okolje in človeka vpliva na doslej neslutene načine ter da to ogroža zdravje ljudi, trajnost in ravnotežje bioloških in bioevolucijskih procesov;

⁽¹⁾ Sodba Sodišča z dne 9. marca 2010 v zadevi *ERG in drugi*, C-378/08, ECLI:EU:C:2002:126, točka 45; Sodba Sodišča z dne 9. marca 2010 v zadevi *ERG in drugi*, C-379/08 in C-380/08, ECLI:EU:C:2002:127, točka 38; Sodba Sodišča z dne 9. marca 2010 v zadevi *Buzzi Unicem SpA in drugi*, C-478/08 in C-479/08, ECLI:EU:C:2010:129, točka 35.

Četrtek, 26. oktober 2017

1. priznava pomen študij in poročil Komisije glede ocene izvajanja direktive o okoljski odgovornosti in njenega vpliva na države članice, pa tudi priporočil Komisije za učinkovito in dosledno izvajanje direktive z dajanjem prednosti harmonizaciji nacionalnih rešitev in praks v širšem okviru pravne odgovornosti; v zvezi s tem pozdravlja razvoj večletnega delovnega programa za direktivo o okoljski odgovornosti za obdobje 2017–2020;
2. z zaskrbljenostjo opaza, da ugotovitve iz teh poročil kažejo zaskrbljujočo sliko dejanskega izvajanja direktive o okoljski odgovornosti in ugotavlja, da je več držav članic direktivo v svojo zakonodajo preneslo na razdrobljen in površen način;

Stanje pri izvajanju direktive o okoljski odgovornosti

3. ugotavlja, da številne države članice niso upoštevale roka za prenos direktive o okoljski odgovornosti, zato je bila v zakonodajo vseh 27 držav članic prenesena šele v drugi polovici leta 2010;
4. ugotavlja, da zaradi diskrecijskih pooblastil, ki jih daje direktiva o okoljski odgovornosti, ter občutno premajhnih jasnosti in enotnega izvajanja njenih ključnih konceptov, pa tudi preslabo razvitih zmogljivosti in strokovnega znanja, prenos te direktive v nacionalne sisteme jamstev ni privedel do enakih konkurenčnih pogojev, ki so, kot v svojem poročilu potrjuje tudi Komisija, trenutno povsem različni, tako s pravnega kot s praktičnega vidika, razlike med državami članicami v številu zadev pa so zelo velike; zato meni, da so potrebna dodatna prizadevanja, da bi se po celotni EU omogočila vpeljava regulativne standardizacije;
5. ugotavlja, da je pomanjkanje enotnosti tudi posledica dejstva, da je direktiva o okoljski odgovornosti splošna in je bila pripravljena v skladu z vzorcem iz okvirne direktive;
6. ugotavlja, da mora sedem držav članic, kljub ukrepom Komisije glede poznega prenosa in vprašanjem, ki so povezana z neskladnostjo, ter kljub veliki prožnosti, ki jo omogoča direktiva o okoljski odgovornosti, še vedno rešiti več vprašanih neskladnosti;
7. ugotavlja, da je mogoče nedoslednosti med državami članicami pri načinu poročanja o primerih okoljske škode, ki sprožijo uporabo direktive o okoljski odgovornosti⁽¹⁾, pripisati uporabi njihove nacionalne zakonodaje namesto te direktive;

Omejena učinkovitost direktive o okoljski odgovornosti

8. ugotavlja, da se učinkovitost direktive o okoljski odgovornosti med državami članicami zelo razlikuje;
9. opozarja, da so različne razlage in uporabe „praga pomembnosti“ za okoljsko škodo ena od pglavitnih ovir za učinkovito in enotno uporabo direktive o okoljski odgovornosti, medtem ko so natančni podatki o upravnih stroških za javne organe, vključno s podatki o uporabi dopolnilnih in povračilnih odškodnin, omejeni in dokaj različni, za podjetja pa sploh niso na voljo;
10. obžaluje, da so v direktivi o okoljski odgovornosti nesreče opredeljene kot „večje“ le, če pride do smrtnih žrtev ali hudih telesnih poškodb, posledice za okolje pa niso omenjene; zato poudarja, da lahko nesreča, tudi če ne pride do smrtnih žrtev ali hudih telesnih poškodb, zaradi svojega obsega ali ker na primer prizadene zaščitena območja, zaščitene vrste ali posebej občutljive habitate, močno vpliva na okolje;

⁽¹⁾ Komisija v svojem poročilu (COM(2016)0204) navaja, da so države članice med aprilom 2007 in aprilom poročale o 1 245 potrjenih primerih okoljske škode, ki je sprožila uporabo direktive. V istem poročilu navaja tudi, da se število primerov zelo razlikuje med državami članicami. Več kot 86 % vseh prijavljenih primerov odpade na dve državi članici (Madžarska: 563, Poljska: 506 primerov), večino preostalih primerov pa je prijavilo šest držav članic (Nemčija 60, Grčija 40, Italija 17, Latvija, Španija in Združeno kraljestvo pa po 8). 11 držav članic v letu 2007 ni prijavilo nobenega takšnega primera. Morebiti zato, ker jih obravnavajo izključno na podlagi svojih nacionalnih zakonov.

Četrtek, 26. oktober 2017

11. obžaluje, da zahteve za objektivno odgovornost trenutno ne zajemajo dejavnosti, ki lahko negativno vplivajo na biotsko raznovrstnost in okolje, kot so cevovodni transport nevarnih snovi, rudarstvo in uvajanje invazivnih tujerodnih vrst; ugotavlja, da zlasti glede biotske raznovrstnosti dejavnosti iz Priloge III ne zajemajo v zadostni meri sektorjev, ki bi lahko povzročili škodo;
12. ugotavlja, da bi bilo treba v členu 1 direktive o okoljski odgovornosti okvir okoljske odgovornosti razširiti na sanacijo okolja in ekološko obnovo v referenčno stanje po tem, ko so se poklicne dejavnosti zaključile, tudi ko okoljsko škodo povzročijo dejavnosti ali emisije, ki so jih pristojni organi izrecno odobrili;
13. poudarja, da so vsi deležniki opozorili na težave pri uveljavljanju objektivne odgovornosti zaradi nevarnih dejavnosti iz Priloge III direktive o okoljski odgovornosti pri pravnih naslednikih povzročiteljev ⁽¹⁾;
14. opozarja na izkušnje pri izvajanju sedanjih finančnih jamstev, pri čimer so se pokazale pomanjkljivosti glede zagotavljanja, da imajo subjekti učinkovito kritje za finančne obveznosti, če so odgovorni za okoljsko škodo, in je zaskrbljen zaradi primerov, kjer subjekti niso uspeli kriti stroškov sanacije okolja;
15. poudarja, da se težave nadaljujejo pri uporabi direktive za velike nesreče, zlasti v primerih, ko ni mogoče prepoznati odgovornega onesnaževalca in/ali ko je onesnaževalec insolventen ali v stečajju;
16. ugotavlja, da se stroški okoljske škode za odgovorne izvajalce lahko zmanjšajo z uporabo instrumentov finančnega jamstva (ki krijejo zavarovanje in alternativne instrumente, kot so bančna jamstva, obveznice, skladi ali vrednostni papirji); meni, da je na trgu finančnih jamstev na podlagi direktive o okoljski odgovornosti povpraševanje majhno zaradi majhnega števila primerov v številnih državah članicah, premajhne jasnosti glede nekaterih konceptov, določenih v direktivi, in zaradi dejstva, da se v številnih državah članicah na splošno počasi pojavljajo modeli zavarovanja, odvisno od zrelosti trga s takšnimi instrumenti;
17. ugotavlja, da so zaradi nezadostnih in protislovnih podatkov v zvezi s primeri iz direktive o okoljski odgovornosti možnosti za boljše zagotavljanje finančnega jamstva omejene;
18. spodbuja države članice, naj sprejmejo ukrepe, s katerimi pospešujejo ustrezne gospodarske in finančne subjekte, da razvijajo instrumente finančnega jamstva in trgov z njimi, vključno s finančnimi mehanizmi pri plačilni nesposobnosti, s čimer se subjektom omogoči, da uporabljajo finančne garancije za kritje svojih obveznosti;
19. opozarja na študijo o izvedljivosti, ki jo je Komisija izdelala v zvezi z idejo mehanizma EU za delitev tveganja v primeru industrijskih nesreč ⁽²⁾, in poudarja, da je treba opraviti nadaljnje analize in bolj poglobljeno študijo o izvedljivosti o bistvenih pravnih in finančnih vprašanjih;
20. pozdravlja dejstvo, da se je v zvezi z zaščitnimi vrstami in naravnimi habitati polovica držav članic (Belgija, Ciper, Češka republika, Estonija, Grčija, Madžarska, Latvija, Litva, Luksemburg, Poljska, Portugalska, Slovenija, Španija, Švedska in Združeno kraljestvo) odločila za širše področje uporabe direktive o okoljski odgovornosti;

⁽¹⁾ Sodba Sodišča z dne 4. marca 2015 v zadevi *Ministero dell'Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare in drugi proti Fipa Group Srl in drugi*, C-534/13, ECLI:EU:C:2015:140.

⁽²⁾ *Study to explore the feasibility of creating a fund to cover environmental liability and losses occurring from industrial accidents* (Študija o izvedljivosti vzpostavitve sklada za kritje okoljske odgovornosti in izgub, nastalih zaradi nesreč pri delu), končno poročilo, Evropska komisija, GD ENV, 17. april 2013.

Četrtek, 26. oktober 2017

21. meni, da je eden od številnih vzrokov za nezadostno harmonizacijo direktive o okoljski odgovornosti tudi, da ne določa uporabe standardnega upravnega postopka, po katerem bi se pristojnim organom prijavila neposredna grožnja okoljske škode ali dejanska okoljska škoda; zato obžaluje, da ni obveznosti objave tovrstnih prijav ali informacij o tem, kako so bili primeri obravnavani; ugotavlja, da so nekatere države članice prepoznale to omejitev v svojih nacionalnih zakonodajah ter vzpostavile zbirke podatkov o prijavah/nesrečah/primerih; vseeno poudarja, da se ta praksa med državami članicami zelo razlikuje in da je razmeroma omejena;

22. poudarja, da mora biti v odškodninskih sistemih mogoče čezmejne zahtevke obravnavati učinkovito, hitro in v razumnem roku, brez diskriminacije med tožniki različnih držav Evropskega gospodarskega prostora; priporoča, da bi ti sistemi krili povzročeno primarno in sekundarno škodo na vseh prizadetih območjih, saj te nesreče prizadenejo širša območja in lahko imajo dolgoročne posledice; poudarja, da morajo zlasti sosednje, države, ki niso članice Evropskega gospodarskega prostora, spoštovati mednarodno pravo na področju varstva okolja in okoljske odgovornosti;

23. ponovno poudarja, da se v skladu s členom 4(5) direktiva o okoljski odgovornosti uporablja samo za okoljsko škodo, ki jo povzroči razpršeno onesnaževanje, kjer je mogoče ugotoviti vzročno zvezo med škodo in dejavnostmi posameznih izvajalcev; poudarja tudi, da je Medvladni odbor za podnebne spremembe (IPCC) v svojem poročilu iz leta 2013 že ugotovil neposredno vzročno zvezo med emisijami plinov in škodo, povezano s podnebnimi spremembami in okoljem ⁽¹⁾;

Predlogi za boljšo harmonizacijo direktive o okoljski odgovornosti

24. poziva, naj se direktiva o okoljski odgovornosti čim prej revidira in naj se v členu 2(1) direktive določi opredelitev „okoljske škode“, zlasti kar zadeva merila, povezana z določitvijo škodljivih posledic za vrste in habitate (priloga I), tveganje za škodo v odgoji in tloris pa naj se revidira, da bi bilo dovolj učinkovito, skladno in dosledno ter tako v koraku s hitrim razvojem onesnaževal iz industrijskih dejavnosti;

25. poziva Komisijo, naj pojasni, opredeli in podrobno določi koncept „praga pomembnosti“ ter oceni različne najvišje prage odgovornosti za dejavnosti, da bi se direktiva o okoljski odgovornosti usklajeno in enotno uporabljala v vseh državah članicah;

26. poziva Komisijo, naj zagotovi jasno in skladno razlago geografskega področja uporabe „ugodnega stanja ohranjenosti“ iz direktive o okoljski odgovornosti (ozemlje EU, nacionalno ozemlje, naravno krajinsko območje); v zvezi s tem meni, da je potreben prostorsko prilagojen pristop, da bi se zagotovilo pravilno in učinkovito izvajanje;

27. poziva Komisijo, naj določi, katera pravila so potrebna za določitev jasnega in neizpodbitnega razločevanja med primeri, ko je mogoče uporabiti direktivo o okoljski odgovornosti, in primeri, ko bi bilo treba uporabiti nacionalne standarde, če so ti strožji;

28. ugotavlja, da onesnaženost zraka škodi zdravju ljudi in okolju ter da Eurostat navaja, da dušikov dioksid in prašni delci predstavljajo resno ogrožajo zdravje; v zvezi s tem poziva, naj se v členu 2 v opredelitvi „okoljske škode“ in „naravnega vira“ vključi pojem „ekosistemi“; nadalje poziva Komisijo, naj razmisli o možnosti razširitve področja uporabe direktive o okoljski odgovornosti in uvedbe odgovornosti za škodovanje zdravju ljudi in okolju, tudi zraku ⁽²⁾;

⁽¹⁾ IPCC, 2013: *Climate Change 2013: The Physical Science Basis* (Podnebne spremembe 2013: fizikalno-znanstvena podlaga). Prispevek delovne skupine I k petemu ocenjevalnemu poročilu Medvladnega foruma o podnebnih spremembah (IPCC) (Stocker, T.F. in drugi, Cambridge University Press, Cambridge, Združeno kraljestvo in New York, NY, ZDA, 1535 pp, doi:10.1017/CBO9781107415324).

⁽²⁾ Ta možnost je bila obravnavana v študiji Komisije z dne 19. februarja 2014 o učinkovitosti direktive o okoljski odgovornosti: področje uporabe in izjeme (*Study on ELD Effectiveness: Scope and Exceptions*), str. 84.

Četrtek, 26. oktober 2017

29. poziva Komisijo, naj uvede obvezno finančno jamstvo, torej obvezno zavarovanje za okoljsko odgovornost za subjekte, in razvije harmonizirano metodologijo EU za izračun zgornjih pragov za odgovornost, upoštevajoč značilnosti posameznih dejavnosti in okoliškega območja; poleg tega poziva Komisijo, naj razmisli o možnosti oblikovanja evropskega sklada za zaščito okolja pred škodo, povzročeno zaradi industrijskih dejavnosti, ki jih ureja direktiva o okoljski odgovornosti ⁽¹⁾, ne da bi bilo ogroženo načelo onesnaževalec plača, za primere tveganja insolventnosti in samo če ni trga s finančnimi jamstvi; meni, da bi moralo enako veljati v primerih velikih nesreč, ko ni mogoče izslediti subjekta, ki je odgovoren za škodo;

30. poziva, naj bodo vsi subjekti, ki imajo koristi zaradi izvajanja dejavnosti, tudi odgovorni za morebitno okoljsko škodo ali onesnaženost, ki jo te dejavnosti povzročijo;

31. meni, da je treba glede na pomen in morebitni vpliv industrijskih nesreč ter tveganj za zdravje ljudi, naravno okolje in lastnino, uvesti dodatne zaščitne ukrepe, da bi evropskim državljanom zagotovili varen in ustrezen sistem preprečevanja in obvladovanja nesreč, ki bo temeljil na delitvi tveganj, večji odgovornosti industrijskih izvajalcev in načelu odgovornosti povzročitelja; poziva, naj se oceni, če je treba v direktivo o okoljski odgovornosti vključiti ureditev zavarovanja civilne odgovornosti za škodo, povzročeno zdravju ljudi in okolju ⁽²⁾;

32. zahteva uvedbo sistema sekundarne odgovornosti pravnih naslednikov povzročiteljev;

33. priporoča, naj bo možnost zahteve za subsidiarno državno odgovornost obvezna, da bi zagotovili učinkovito in proaktivno izvajanje zakonodaje;

34. poleg tega poziva k odpravi možnosti za odobritev ugovora na podlagi dovoljenja in ugovora na podlagi stanja, da bi ustvarili enake konkurenčne pogoje, spodbudili načelo „onesnaževalec plača“ ter izboljšali učinkovitost zakonodaje;

35. poziva Komisijo, naj nemudoma pripravi predlog za okoljske inšpekcije na evropski ravni;

36. meni, da je pri pregledu direktive o okoljski odgovornosti nadvse pomembno, da se objektivna odgovornost za vso okoljsko škodo s škodljivimi vplivi razširi na dejavnosti, ki niso navedene v Prilogi III, da bo zakonodaja bolj učinkovita pri izvajanju načela odgovornosti povzročitelja in bo spodbujala subjekte k primernemu upravljanju tveganj pri svojih dejavnostih; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj vzpostavi register za subjekte, ki opravljajo nevarne dejavnosti, in sistem finančnega spremljanja, ki bo zagotavljal njihovo solventnost;

37. poziva Komisijo, naj zagotovi uporabo direktive pri okoljski škodi, ki jo je povzročila poklicna dejavnost, in zagotovi tudi objektivno odgovornost proizvajalca;

38. poziva k vzpostavitvi javno dostopne evropske zbirke primerov okoljske škode, ki jo ureja direktiva o okoljski odgovornosti, denimo po zgledu irskega sistema poročanja, ki omogoča spletno prijavljanje primerov okoljske škode, da bi se ustvarilo večje zaupanje v sistem direktive o okoljski odgovornosti in zagotovilo boljše izvajanje; meni, da bi takšna javna zbirka podatkov deležnikom, izvajalcem in državljanom omogočila večjo ozaveščenost o obstoju ureditve iz direktive o okoljski odgovornosti in njenemu uveljavljanju ter bi tako prispevala k boljšemu preprečevanju in saniranju okoljske škode;

⁽¹⁾ Glede te možnosti se je mogoče sklicevati na študijo Evropske komisije z dne 17. aprila 2013 o izvedljivosti vzpostavitve sklada za kritje okoljske odgovornosti in izgub, nastalih zaradi nesreč pri delu (*Study to explore the feasibility of creating a fund to cover environmental liability and losses occurring from industrial accidents*).

⁽²⁾ Kot je že predvideno na Portugalskem in ocenjeno v študiji Komisije z dne 16. maja 2013 o izzivih in ovirah pri izvajanju direktive o okoljski odgovornosti (*Implementation challenges and obstacles of the Environmental Liability Directive (ELD)*), str. 75.

Četrtek, 26. oktober 2017

39. priporoča, da se javne zbirke podatkov o primerih, obravnavanih na podlagi direktive o okoljski odgovornosti, če naj bodo lahko dostopne in učinkovite, vzpostavijo v skladu z naslednjimi merili:

- dostopne bi morale biti prek spleta, dodatne informacije, ki zadevajo primere škode, pa bi se zagotovile na zahtevo,
- vsaka država bi morala imeti osrednjo zbirko podatkov, ne pa ločenih zbirk za vsako regijo,
- prijave novih nesreč bi bilo treba takoj objaviti na spletu,
- vsak primer, ki se vnese v zbirko, bi moral vključevati informacije o imenu onesnaževalca, značaju in obsegu povzročene škode, ukrepih preprečevanja/sanacije, ki so že bili ali šele bodo izvršeni, postopkih, ki so jih organi izpeljali ali so bili izpeljani v sodelovanju z njimi;

40. poziva k razširitvi kategorij nevarnih dejavnosti iz Priloge III, da bi se zajele vse dejavnosti, ki so potencialno škodljive za okolje in zdravje ljudi;

41. poudarja pomen kulture preprečevanja okoljske škode s sistematično informacijsko kampanjo, s katero države članice zagotovijo, da bodo morebitni onesnaževalci in potencialne žrtve obveščeni o tveganjih, ki so jim izpostavljeni, o razpoložljivosti zavarovanj ali drugih finančnih in pravnih sredstev, ki jih lahko zaščitijo pred takšnimi tveganji, kot tudi o ugodnostih, ki jim jih prinašajo;

42. meni, da bi bilo treba objaviti vse primere dokazane odgovornosti in podrobnosti o naloženih sankcijah, da bi bila resnična cena okoljske škode pregledna za vse;

43. predlaga vzpostavitev kanala, ki bi okoljske nevladne organizacije in druga telesa deležnikov spodbudil k podajanju pripomb in kritik;

44. predlaga uvedbo davčnih olajšav ali drugih mehanizmov nagrajevanja za podjetja, ki so uspešna pri preprečevanju okoljske škode;

45. priporoča ustanovitev ustreznih neodvisnih organov s pristojnostjo za upravljanje, nadzor in sankcioniranje iz direktive o okoljski odgovornosti, vključno z možnostjo, da od potencialno odgovornih strani zahtevajo finančna jamstva, pri čemer se upošteva poseben položaj posameznega potencialnega onesnaževalca, na primer na področju okoljevarstvenih dovoljenj;

46. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da se z direktivo o okoljski odgovornosti ustrezno podpirajo prizadevanja za doseganje ciljev direktiv EU o pticah in habitatih; vztraja, da morajo biti organi, pristojni za okoljske inšpekcijske preglede, vključeni v izvajanje in izvrševanje prava o okoljski odgovornosti;

47. poziva Komisijo, naj izboljša svoj program usposabljanja za uporabo direktive o okoljski odgovornosti v državah članicah in naj vzpostavi službo za pomoč, ki bo tistim, ki direktivo izvajajo v praksi, zagotavljala informacije, pomoč in podporo pri ocenjevanju tveganja in škode; poleg tega priporoča, naj se sprejmejo dokumenti z navodili, ki bodo državam članicam pomagala pri pravilnem prenosu zakonodaje;

48. ponovno poudarja, da so osebe, ki so občutile škodljive posledice okoljske škode, upravičene zahtevati ukrepanje pristojnih organov; poudarja tudi, da zakonodaja Unije določa, da bi morali imeti evropski državljani zagotovljen učinkovit in pravočasen dostop do pravnega varstva (člen 9(3) Aarhuške konvencije, člen 6 Pogodbe o Evropski uniji in ustrezne določbe Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic) ter da bi moral onesnaževalec kriti stroške okoljske škode (člen 191 PDEU); zato poziva Komisijo, naj pripravi zakonodajni predlog o minimalnih standardih za izvajanje stebra Aarhuške konvencije, ki govori o dostopu do pravnega varstva; poziva Komisijo, naj oceni možnost uvedbe mehanizmov za kolektivne odškodnine za kršitve okoljske zakonodaje Unije;

Četrtek, 26. oktober 2017

49. poziva Komisijo, naj pri pregledu direktive o okoljski odgovornosti preuči, ali bi lahko državam članicam naložila obveznost, da vsaki dve leti pripravijo poročilo o izvajanju direktive;

50. meni, da so kazenske sankcije drug pomemben element odvrčanja od okoljske škode, in z obžalovanjem ugotavlja, da Direktiva 2008/99/ES z dne 19. novembra 2008 o kazenskopravnem varstvu okolja ni več aktualna; poziva Komisijo, naj nemudoma ukrepa in pregleda področje uporabe direktive, da bo pokrivala vso okoljsko zakonodajo Unije, ki se uporablja;

o

o o

51. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter parlamentom in vladam držav članic.
